

POPULARNONAUKOWY OPIS PROJEKTU

Quasi-eksperymentalne analizy polityk mobilności akademickiej

Przedmiotem proponowanego badania jest międzynarodowa mobilność naukowców. Postępująca globalizacja oraz zwiększające się umiędzynarodowienie nauki zarazem stymulują, jak i wynikają z rosnącej mobilności w sektorze nauki i szkolnictwa wyższego. Ponadto, mobilność akademicka jest jednym z elementów szerszego zjawiska globalnych migracji kapitału ludzkiego. W efekcie, fenomen mobilności akademickiej ma duże znaczenie nie tylko w kontekście polityki naukowej, ale w także innych polityk publicznych, w tym polityki rozwoju społeczno-gospodarczego.

Zagadnienie mobilności akademickiej jest szeroko dyskutowane w literaturze naukowej. Wskazuje się przede wszystkim na pozytywny wpływ mobilności na zwiększenie produktywności naukowców, tj. większą liczbę publikacji, podniesienie jakości prowadzonych badań, nawiązywanie i utrwalanie współpracy, transfer wiedzy. Jednakże, zdecydowana większość analiz mobilności akademickiej ma charakter przede wszystkim deskryptywny. Nawet w przypadku obszernych badań ilościowych dominują podstawowe analizy statystyk opisowych i porównania średnich wartości wskaźników. Takie podejście nie pozwala na wyciąganie solidnie ugruntowanych wniosków o związkach przyczynowo-skutkowych, a zwłaszcza nie pozwala ocenić na ile obserwowane wskaźniki są efektem mobilności, a na ile innych cech badanych osób (wiek, płeć, zdolności, itp.) oraz okoliczności, w jakich funkcjonują (zasoby i prestiż organizacji, itd.).

Proponowany projekt jest odpowiedzią na opisane ograniczenia dotychczasowych badań. Analiza danych prowadzona będzie w planie quasi-eksperymentalnym. Naukowcy mobilni porównywani będą z naukowcami niemobilnymi przy wykorzystaniu zaawansowanych metod statystycznych (*regression discontinuity design*, *difference-in-differences* oraz *propensity score matching*). Główne analizy ilościowe w projekcie oparte będą na dużych zbiorach mikro-danych: informacji o około 5 milionach naukowców oraz dziesiątkach milionów publikacji naukowych. Dodatkowo zostaną przeprowadzone szczegółowe analizy – studia przypadków – wybranych programów wspierających mobilność naukową.